

IMAHÉT

A Krisztus-hívők egységéért

2018. január 18-25.

2018

*„Jobbod, Uram, dicső az erőtől...” / „Uram, a jobbod
kitűnik erejével...” (2Móz/Kiv 15,6)*

TARTALOM

- 4 KÖSZÖNTŐ A MAGYAR KIADÁSHOZ
6 BEVEZETÉS A 2018-AS IMAHÉT TÉMÁJÁBA
15 AZ IMAHÉT BIBLIAI ALAPVETÉSE
18 ÖKUMENIKUS ISTENTISZTELET
30 BIBLIAI GONDOLATOK ÉS IMÁDSÁGOK AZ IMAHÉT NAPJAIIRA
47 AZ ÖKUMENÉ HELYZETE A KARIB-TÉRSÉGBEN
56 A KRISZTUS-HÍVŐK EGYSÉGÉÉRT MEGTARTOTT
IMAHETEK TÉMÁI 1968-2018
59 NÉHÁNY JELENTŐS ADAT AZ IMAHETEK TÖRTÉNETÉBŐL
-

Szerkesztette:

Egyházak Világtanácsa
Hit és Egyházszervezet

A Keresztény Egységet
Előmozdító Pápai Tanács

P.O. Box2010
CH-1211 Geneva 2 Switzerland
infowcc@wcc-coe.org
www.oikumene.org

VA – 00120 Città del Vaticano
office@christianunity.va
www.vatican.va

Kiadja:

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia
és a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa
Nyomdai előkészítés: West-Graph Kft.
Nyomdai kivitelezés: Ex-Kop Bt.

KÖSZÖNTŐ A MAGYAR KIADÁSHOZ

Ebben az esztendőben a Karib-térség kapta azt a feladatot, hogy keresztény szemmel állítson össze egy olyan ökumenikus imaheti anyagot, amely szerte a világban megszólítja az embereket. A karibok történelmi hagyományaikhoz híven szerették volna megmutatni a világnak, hogy milyen múlt határozza meg a jelenüket és milyen iránymutatást szánnak a jövőben önmaguk számára. Történelmük alapján kihagyhatatlan volt számukra, hogy bemutassák mindannyiunknak azt a valóságot, amely a rabszolgaságban öltött testet. Felvetik a kérdést, hogy manapság van-e rabszolgaság? Az imaheti füzetből kiderül, hogy a Karib-térségben, ha nem is úgy, mint évszázadokon keresztül, de létezik ma is rabszolgaság. Ezalatt a modern rabszolgaság alatt értjük a kizsákmányolást, a megalázást és az elnyomást. A Karibi Egyházak Ökumenikus Tanácsa erre a modern kori rabszolgaságra is fel szeretné hívni a figyelmet. A Karib-térségben mély nyomott hagyott a gyarmatosítás időszaka, akik megpróbálták megfosztani őket önazonosságuktól, emberi méltóságuktól, szabadságuktól és önmeghatározásuktól. A szervezők által választott ige így hangzik *„Jobbod, Uram, dicső az erőtől...”/„Uram, a jobbod kitűnik erejével...”* (2Móz/Kiv 15,6). Ezzel azt szerették volna tudtunkra adni, hogy az Isten ereje mindennél erősebb. Így olvassuk a Római levélben *„Ha Isten veünk ki lehet ellenünk”* (Róm 8,31). Ezek az igék

mindannyiunk számára az Isten erejéről, hatalmaságáról tanúskodnak, arról, hogy ezt a teremtett világot az Isten kormányozza. Mi emberek olykor szembemegyünk az Istennel, de sosem szabad elfelejtenünk, hogy mi sokkal gyengébbek vagyunk nélküle és a mi vélt erőnk csak ideig-óráig tud szembenenni az Isten akaratával, mert az Isten mindig diadalmaskodik felettünk. A Karib-térségben élők jól tudják, hogy mit jelent az elnyomás, kizsákmányolás, megalázás. Azonban azt is tudják, hogy az Isten a reménytelen helyzetben mindig tud annyi erőt adni, hogy a rájuk nehezedő terhet el tudják viselni. Ahogy a Karib-térségben az emberek érzik a reményt, amely bátorságot adott nekik a nehéz helyzetekben, ugyanúgy mi is, itt Európában érezzük meg azt a közös reményt, amelynek tanúiként munkálkodhatunk, hogy a térség minden népének, de legfőképpen a legsebezhetőbbeknek és legelgyatottabbaknak segítsünk. Ezzel a reménységgel kérjük Isten Szentlelkének munkáját, az Isten gazdag áldását ahhoz, hogy méltóképpen tudjunk karibi testvéreinkkel együtt imádkozni azért, hogy az Isten bennünket fel tudjon használni szándékának megvalósításához.

Dr. Veres András
püspök
Magyar Katolikus
Püspöki Konferencia
elnök

Steinbach József
református püspök
Magyarországi Egyházak
Ökumenikus Tanácsa
elnök

BEVEZETÉS A 2018-AS IMAHÉT TÉMÁJÁBA

*„Jobbod, Uram, dicső az erőtől...” / „Uram, a job-
bod kitűnik erejével...” (2Móz/Kiv 15,6)*

A Karib-térség

Az egyik őslakos népcsoport – a kalinagok, korábban karibok – nevét viselő jelenlegi Karib-térség bonyolult sajátosságokkal rendelkezik. A nagy földrajzi kiterjedésű terület szigeteket és szárazföldet, gazdag és változatos etnikai, nyelvi és vallási hagyományokat foglal magában. Politikailag is rendkívüli változatos jellemzőt tudhat magáénak, beleértve a különböző kormányzati és alkotmányos intézkedéseket, kezdve a gyarmati függőségtől (brit, holland, francia, amerikai) a köztársasági nemzetállamokig.

A jelenlegi Karib-térségen mély nyomott hagyott a gyarmati kizsákmányolás embertelensége. A kereskedelmi nyereség agresszív hajszolása során a gyarmatosítók brutális rendszereket törvényesítettek, amelyekben emberekkel és kényszermunkájukkal kereskedtek. Kezdetben ez a gyakorlat rabszolgasorba taszította, megtizedelte és néhány esetben ki is irtotta a terület bennszülött lakosságát. Ezt követte az afrikaiak rabigába hajtása, majd az Indiából és Kínából érkezőkkel kötött „munkaszerződés” embertelen intézménye.

A gyarmati rendszer valamennyi szakaszában a gyarmatosítók megpróbálták megfosztani elidegeníthetetlen jogaiktól a leigázott népeket: önazonosságuktól, emberi méltóságuktól, szabadságuktól és önmeghatározásuktól. Az afrikaiak rabságba döntése nem egyszerűen a munkaerő egyik helyről a másikra történő szállítását jelentette. Az Isten adta emberi méltóságot megsértve áruvá tette az ember személyét, ezzel pedig az egyik embert a másik tulajdonává. Azzal a szemlélettel, hogy a rabszolgasorba taszított ember csak tulajdon, egyéb dolgok is együtt jártak, amelyek az afrikai embert megfosztották emberi mivoltától. Ilyen volt a kultúrához és a vallásgyakorlásához való jog, vagy a házassághoz és a családi élethez való jog megtagadása.

Sajnálatos módon a gyarmatosítás és rabszolgaság ötszáz éve alatt a területen végzett keresztény misziói munka – egyes kivételektől eltekintve – szorosan kötődött ehhez az embertelen rendszerhez, és sokféleképpen alátámasztotta vagy megerősítette azt. Azok, akik elhozták erre a területre a Bibliát, arra használták, hogy ebből igazolják a szolgaságban élő népek leigázását. Eközben a rabszolgasorsra juttatottak kezében bátorító erő lett a Biblia, bizonyosságot adott, hogy Isten az ő oldalukon áll, és majd szabadságra vezeti őket.

A 2018-as imahét témája

Ma a különböző felekezetű karibi keresztények Isten kezét látják abban, hogy véget ért a rabszolgaság. Istennek ez a szabadítása, a szabadság elhozása közös tapasztalat. Ezért tűnt Mózes és Mirjám éneke (2Móz/Kiv 15,1–21) az egységért való imahét témájaként a legmegfelelőbb a választásnak. Ez a szaksz győzelmi ének az elnyomás felett. A témát egy énekben is feldolgozták „*Isten jobbjá*” címmel, amely a Karibi Egyházak Konferenciájának egyik munkacsoportjában született 1981-ben, és amely az ökumené „himnuszává” vált a térségben. Több nyelvre is lefordították.

Mint a zsidóknak, úgy a karibi embereknek is van énekük a győzelemről és a szabadságról, ez az ének egyesíti őket. A jelenkor kihívásai azonban újra rabsággal fenyegetnek, ismét veszélybe kerül az ember méltósága, akit az Isten a saját képére és hasonlóságára teremtett. Bár az emberi méltóság elidegeníthetetlen, a személyes bűn és a bűn társadalmi struktúrája gyakran elhomályosítja.

Bukott világunkban a társadalmi kapcsolatok gyakran nélkülözik az igazságosságot és együttérzést, amely tiszteli az emberi méltóságot. Szegénység, erőszak, igazságtalanság, drog- és pornófüggőség, fájdalom, bánat, düh, ami ezek után következik, olyan tapasztalatok, amelyek eltorzítják az emberi méltóságot.

A mai kor sok kihívása is a gyarmati múlt és a rabszolga-kereskedelem öröksége. A sérült kollektív psziché olyan mai szociális problémákban testesül meg, mint alacsony önbecsülés, bandaháborúk, családon belüli erőszak és megromlott családi kapcsolatok. Bár ezek a múlt örökségei, a helyzetet még súlyosbíthatja a jelenlegi valóság, amelyet sokan új gyarmatosításként írnak le. Sokak számára a jelen körülmények között lehetetlennek tűnik, hogy valaha is kimásszon a szegénységből és adósságból. Sőt sok helyen továbbra is megmaradnak a diszkriminatív törvényi keretek.

Isten jobbja, amely kihozta népét a rabszolgaságból, folytonos reményt és bátorságot adott az izraelieknek, és folyamatosan reményt ad a karibi keresztényeknek is. Ők nem a körülmények áldozatai. Ennek a közös reménységnek tanúiként az egyházak együtt munkálkodnak, hogy a térség minden népének, de legfőképpen a legebezhetőbbeknek és legelhanyagoltabbaknak segítsenek. Az ének szavaival: *„Isten jobbja ültet országunkban, elülteti a szabadság, a remény és a szeretet magvait.”*

Bibliai-lelkipásztori gondolatok a textushoz (2Móz/Kiv 15,1–21)

A Kivonulás könyve három szakaszcól szól: az izraeliek élete Egyiptomban (1,1–15,21), vándorlásuk a pusztában (15, 22–18,27), valamint arról, amikor Mózes megkapta a Tízparancsolatot és az isteni kijelentést a Sínai-hegyen (19–40). A választott textus, Mózes és Mirjám éneke a tengernél, részletezi az eseményeket, amelyek elvezettek Isten népének szabadulásához a rabságból. Ezzel zárul az első szakasz.

„Ő az én Istenem, Őt dicsőítem...” (15,2)

A 15. fejezet 2. és 3. verse hangsúlyozza Isten dicséretét: *„Erőm és énekem az Úr, megszabadított engem. Ő az én Istenem, Őt dicsőítem, atyám Istene, Őt magasztalom.”* (15,2) Az énekben Mózes és Mirjám vezetésével az izraeliták Isten dicséretét zengik, aki megszabadította őket. Rájönnek, hogy Isten tervét és szándékát a nép kiszabadítására nem lehet megakadályozni vagy megghiúsítani. Nincs olyan erő, még a fáraó harci szekerei, serege és kiképzett katonái sem, amely megghiúsíthatná Isten akaratát, hogy megszabadítsa népét. Ebben az örömteli dicséretben a különböző felekezetű keresztények felismerik, hogy Isten mindannyiunk Szabadítója. Örömmel tölt el, hogy megtartotta ígé-

reteit, és a Szentlélek által folyamatosan gondja van szabadításunkra. A szabadulásban, amelyet Ő hoz el, felismerjük, hogy Ő a mi Istenünk, és mi mindannyian az Ő népe vagyunk.

„Jobbod, Uram, dicső az erőtől!” (15,6)

Isten hatalma teszi lehetővé népének felszabadítását és megváltását. Lehet úgy tekinteni Isten jobb-jára, mint amely az ellenségei feletti győzelem biztosítója, ugyanakkor saját népének hiánytalan védelmét is jelenti. A fáraó elhatározása ellenére Isten meghallotta népének kiáltását, és nem hagyta elpusztulni, mert Ő az Élet Istene. A szél és a tenger irányításával Isten megmutatja akaratát az élet megőrzésére és az erőszak letörésére (2Móz/Kiv 15,10). Ennek a szabadításnak az volt a célja, hogy az izraelitákat a dicséret népévé formálja, akik felismerik Isten örökkévaló, állhatatos szeretetét.

A felszabadítás reményt és ígéretet hozott a nép számára. Reményt, mert új nap virradt, amikor a nép szabadon imádhatta Istenét, és felismerte lehetőségeit. Ígéret is volt: Istenük el fogja kísérni őket útjuk során, és semmilyen erő nem rombolhatja le az Ő rájuk vonatkozó szándékát.

Használ Isten erőszakot, hogy szembeszálljon az erőszakkal?

Egyes egyházatyák úgy magyarázták a szöveget, mint a lelki életre vonatkozó metaforát. Augustinus szerint például az ellenség, amely a tengerbe vetett, nem az egyiptomi nép volt, hanem a bűn.

„Minden múltbeli bűnünket, amelyek ránk neheztedek, vízbe fojtotta és eltörölte a keresztségben. Ezeket a sötét dolgainkat tisztátalan lelkek vezették, és mint lovasok a lovaikat, oda irányították, ahova ők akarták. Ezért hívja őket az apostol e sötétség világa urainak. Mindettől megszabadultunk a keresztség által, mint az izraeliták a Vörös-tengeren keresztül, amelyet azért hívnak így, mert a megfeszített Úr vére szentelte meg. (Sermo 223E)

Augustinus úgy tekintett erre a történetre, mint amely bátorítja a keresztényeket, hogy reménykedjenek és tartsanak ki, inkább, mint hogy kétségbe essenek az ellenség üldözése miatt. Augustinus számára a keresztség volt a döntő esemény minden ember igaz önazonosságának megalapozásában, Krisztus testének tagjaként. Párhuzamot von Izrael Vörös-tengeren átvezető felszabadítása és a keresztény emberek keresztségen át vezető útja között. Mindkét felszabadító út egy-egy Istent szerető gyülekezetet hoz létre. Mint ilyen, Izrael szabadon dicsérhette Isten megmentő kezét Mózes és Mirjám győzelmi énekében. Megszabadításuk formálta a

rabszolgasorban élő izraelieket Isten népének tagjává, akik dicsérő énekben egyesültek.

Egység

A Kivonulás könyvének 15. fejezete megmutatja számunkra, hogy az egység felé vezető útnak gyakran a szenvedés közösségi megtapasztalásán át kell vezetnie. Az izraeliták rabszolgaságából való felszabadítása alapvető esemény ennek a népnek a létrejöttében. A keresztények számára ez a folyamat a megtestesülésben és a húsvéti misztériumban éri el a csúcspontját. Bár a szabadítás Isten kezdeményezése, Isten emberi közvetítőket használ fel szándékának megvalósításához és népének megváltásához. A keresztények a keresztség által részt vehetnek, részt kaphatnak Isten kiengesztelő munkájában. Megosztottságunk azonban akadályozza tanúságtételünket és küldetésünket a világ felé, amely az Isten gyógyítására szorul.

A keresztények egységéért tartott 2018-as imahét anyagának előkészítése

A 2018-as imahét anyagának előkészítésére a Karib-térség egyházait választották. Kenneth Richards kingstoni római katolikus érseknek, az Antillák Püspöki Konferenciája ökumenikus megbízottjának és Gerard Granadónak, a Karibi Egyházak Konferenci-

ájának főtájkára vezetésevel egy ökumenikus munkacsoport (férfiak és nők együtt) szerkesztette az anyagot. Köszönet illeti a Karibi Egyházak Konferenciájának és az Antillák Püspöki Konferenciájának vezetőit és minden közreműködőt.

A helyi bizottság az előkészített szövegeket, imádságokat és igemagyarázatokat, egy nemzetközi csapatnak adta át, amelyet a Keresztény Egységet Előmozdító Pápai Tanács (PCPCU) és az Egyházak Világtanácsa (EVT) közösen támogatott. Ezen a gyűlésen, amelyet 2016. szeptember 3. és 7. között a Bahamákon, a nassauai Emmaus-házban tartottak, megszerkesztették és véglegesítették a szöveget. A nemzetközi csoportnak lehetősége nyílt arra, hogy meglátogassa a Rabszolgaság és Emancipáció Pompey Múzeumát a Vendue Házban. Ezzel a látogatással a szerkesztőbizottság kifejezte tiszteletét és nagyrabecsülését a bahamaiak és a tágabb karibi térség lakóinak szabadságküzdeme iránt.

A nemzetközi csapat szeretné megköszönni Patrik Pinder érsek úrnak és a Nassaui főegyházmegyének az Emmaus Központban a szíves vendéglátást. Köszönet illeti az ott dolgozó személyzetet is, akik kényelmessé tették az ott tartózkodást. Szeretnének köszönetet mondani a helyi ökumenikus vezetők támogatásáért: dr. Ranford Patterson lelkésznek, a Bahamai Keresztény Tanács elnökének és Laish Boyd bahamai anglikán püspöknek, akik tudásukkal és helyi egyházi tapasztalataikkal segítették a bizottság munkáját.

AZ IMAHÉT BIBLIAI ALAPVETÉSE:

2Móz/Kiv 15,1–21

„Akkor ezt az éneket énekelte Mózes Izráel fiaival együtt az Úrnak: Éneket mondok az Úrnak, mert igen felséges, lovat lovasával a tengerbe vetett. Erőm és énekiem az Úr, megszabadított engem. Ő az én Istenem, őt dicsőítem, atyám Istene, őt magasztalom. Az Úr vitéz harcos, „az Úr” az ő neve. Szekereit, hadát a fáraónak tengerbe vetette, válogatott, legjobb harcosai belevesztek a Vörös-tengerbe. Elborította őket a mélység, kőként szálltak a mélybe. Jobbod, Uram, dicső az erőtől, jobbod, Uram szétzúzza az ellenséget. Nagy fenséggel elsöpröd támadóidat. Ha elszabadul haragod, megemészti őket, mint tarlót a tűz. Haragod szelétől föltornyosultak a vizek, gátként megálltak a futó habok. Megmerevedett a mélység a tenger szívében. Üldözöm, megvan! – így szólt az ellenség. – Zsákmányt osztok mindjárt, kitöltöm a boszszúmat rajtuk. Kardomat kirántom ellenük, kezemmel kiirtom őket. Rájuk fújtál szeleddel, s elborította őket a tenger. Mint ólom merültek el a hatalmas vízben. Kicsoda olyan az istenek között, mint te, Uram? Kicsoda olyan felséges szentségében, félelmetes dicső tetteiben, csodákat cselekvő, mint te? Kinyújtottad jobbodat, és elnyelte őket a föld. Hűségesen terelgeted e megváltott népet, erőddel vezeted őt szent hajlékodbá. Hallják a népek, s beleremegnek, fájdalomban vonaglanak Filisztea lakói. Megrémülnek majd Edóm fejedelmei, Móáb hatalmasait rettegés fogja el, kétségbeesik Kánaán minden lakosa. Rettentő félelem szakad rájuk, hatalmas karodtól néma kővé válnak, míg átvonul a néped, Uram, míg átvonul ez

a nép, amelyet kiváltottál. Beviszed, és elülteted őket örökségednek hegyén, melyet lakóhelyednek készítettél, Uram, a szent helyen, Uram, mit kezded tett szilárddá. Az Úr uralkodik örökkön-örökké! Amikor a fáraó lovai a harci kocsikkal és a lovasokkal együtt a tengerbe értek, az Úr visszafordította rájuk a tenger vizét, Izráel fiai azonban szárazon mentek át a tenger közepén. Ekkor Mirjám prófétanő, Áron nővére dobot vett a kezébe, és a többi asszony is mind kivonult utána dobolva és körtáncot járva. Mirjám így énekelt előttük: Énekeljete az Úrnak, mert igen felséges, lovat lovasával a tengerbe vetett!

A Magyar Bibliatársulat Biblia-kiadása

Akkor Mózes Izrael fiaival együtt ezt az éneket énekelte az Úrnak: Magasztalom az Urat, mert dicsőség övezi, a lovat és a lovasa a tengerbe vetette. Az Úr az erősségem és menedékem, ő lett a szabadítóm. Ő az én Istenem, őt dicsóítem. Ő az atyáim Istene, őt magasztalom. Az Úr nagy harcos, Jahve a neve. A fáraó szekereit és seregét a tengerbe vetette, legjobb harcosai elmerültek a Sás-tengerben. A hullámok elborították őket, úgy merültek a mélybe, mint a kő. Uram, a jobbod kitűnik erejével, Uram, a jobbod leveri az ellenséget. Dicsőségged nagyságával megbénítottad ellenségeidet, haragod tüze megemésztette őket, mint a pelyvát. Orrod leheletétől a víz feltornyosult, a hullámok megálltak, mint a fal, a habok a tenger közepén megmerevedtek. Az ellenség így szólt: üldözőbe veszem, utolérem őket, szétosztom a zsákmányt, s lelkem kielégül. Kivonom kardomat, s kezem elpusztítja őket. De te kifújtad leheletedet, s a tenger elborította őket. Úgy merültek el, mint az ólom, a hatalmas hullámokban. Uram, ki hasonlít hozzád az istenek

közül? Kit övez a szentség úgy, mint téged? Félelmetes vagy tetteidben, csodákat művelsz. Kinyújtottad jobbot, a föld elnyelte őket. A népet, amelyet kiszabadítottál, jószágosan vezetted, elvitted hatalmaddal szent lakóhelyedhez. A népek hallották és remegtek, Filisztea lakóit gyötrelem szállta meg. Edom fejedelmei megijedtek, Moáb vezetőit elfogta a félelem, s Kánaán minden lakója reszketett. Félelem és rettegés fogta el őket, karod erejétől megmerevedtek, mint a kő. Így vonult át néped, Uram, így vonult át a néped, melyet kiváltottál. Elhoztad őket és elültetted, a hegyen, amely a te szent örökséged. Ezt a helyet, Uram, te tetted lakóhelyeddé, ezt a szentélyt, Uram, a te kezéd készítette. Az Úr uralkodik örökön-örökké. Amikor a fáraó lovai, szekerei és lovasai beértek a tengerbe és az Úr visszazúdította rájuk a vizet, és amikor Izrael fiai a száraz tengerfenéken átvonultak, akkor Mirjam prófétanő, Áron nővére, kezébe vette a dobbot, s az asszonyok mind utána mentek dobbal, táncot lejtve. Mirjam így énekelt előttük: „Magasztaljátok az Urat, mert dicsőség övezi, a lovat és a lovast a tengerbe vetette.”

A Szent István Társulat Biblia-kiadása

Ökumenikus istentisztelet

Bevezetés

Az istentisztelet ünnepléséhez szükséges egy Biblia és három lánc. A karibi szöveg-előkészítő bizottság azt javasolja, hogy mindezeket feltűnő helyre tegyék az istentisztelet alkalmával.

A Biblia különösen fontos a karibi egyházak életében. A történelem során az őslakosok és a rabszolgasorba taszított népek sok kegyetlenséget szenvedtek el a gyarmatosítók részéről, akik ugyanakkor a kereszténységet is magukkal hozták. A terület elnyomott népeinek kezében a Biblia mégis a vigasztalás és a felszabadulás elsődleges forrásává vált. Ez az ellentmondásos helyzet már önmagában is hatásvás jelleppé teszi a Bibliát. Ezért nagyon fontos ezen az istentiszteleten, hogy egy feltűnő Bibliát helyezzenek el a gyülekezet körében, és hogy ugyanebből olvassák fel az igéket, nem pedig más könyvből vagy papírról.

A láncok a rabszolgaság, az emberi méltóságtól való megfosztottság és a rasszizmus kifejező jelképei. A bűn hatalmának jelképei is, amely elválaszt minket Istentől és egymástól. A karibi előkészítő bizottság azt javasolja, hogy az istentisztelet során az engesztelő imádság alatt igazi vasláncokat használjunk.

Ha ez nem megvalósítható, akkor valamilyen más, láthatóan erős láncot használhatunk. Az istentisztelet során a rabszolgaságot jelképező vasláncot később élőlánccal is helyettesíthetjük, amely kifejezi a lelki közösség kötelékeit és a modern rabszolgaság és az emberségtől való megfosztottság minden formája elleni közös cselekvést. Az egész gyülekezet bevonása ebbe a jelképes cselekedetbe szerves része az istentiszteletnek.

A karibi előkészítő bizottság azt javasolja, hogy az Ige felolvasása után az „*Isten jobbja*” című éneket énekeljük. Amikor Mirjám és Mózes énekére figyelünk – amely Isten felszabadító cselekedetét dicséri – (a Kivonulás könyvében), akkor a karibi térség ökumenikus mozgalma jut eszünkbe, amelyben az egyházak együtt munkálkodnak az embert próbáló társadalmi kihívások legyőzésében.

Az istentisztelet rendje

„Jobbod, Uram, dicső az erőtől...” / „Uram, a jobbod kitűnik erejével...”

(2Móz/Kiv 15,6)

L: lelkész

Gy: gyülekezet

O: olvasó

Gyülekezés

Bevezető ének

Az ének közben az istentiszteletet vezetőik bevonulnak a templomba. Egy segítő vonul legelől, ő hozza a szolgálattelvők előtt a Bibliát. Tegyék a Bibliát a templom/gyülekezeti helyiség kitüntetett helyére. A szentírási szövegek felolvasása az istentisztelet során végig ebből történjék.

Üdvözlés

L: Az Úr Jézus Krisztus kegyelme,
az Isten szeretete,
és a Szentlélek közössége legyen mindnyájatokkal.
Gy: És a te lelkeddel.

Krisztusban kedves Testvérek, amikor most összegyűlünk, hogy az egységért könyörögjünk, köszönetet mondunk Istennek keresztény örökségünkért, és az Ő szabadító és megváltó cselekedetéért a történelemben.

Az idej, keresztény egységért mondott imahét anyagát a Karib-térség egyházai készítették el. A kereszténység története ezen a területen igen ellentmondásos. Egyrészt a gyarmatosítók arra használták a Bibliát, hogy igazolják e területek őslakosainak, illetve az Afrikából, Indiából és Kínából idehurcolt

emberek leigázását. Emberek sokaságát pusztították el, másokat láncra vertek és rabszolgává tettek, és embertelen körülmények között dolgoztattak. Másrészt viszont a Biblia a vigasztalás és a felszabadulás forrása lett sokak számára, akik a gyarmatosítók kezétől szenvedtek.

A Biblia ma is a vigasztalás és felszabadulás forrása. A karibi térség keresztényeit arra ösztönzi, hogy foglalkozzanak azokkal a körülményekkel, amelyek jelenleg is aláássák az emberi méltóságot és az életminőséget. Ahogyan a rabszolgaság vasláncai lehull a kezünkről, a szeretet és közösség új köteléke jelenik meg az emberiség nagy családjában, kifejezve azt az egységet, amelyért keresztény közösségeink imádkoznak.

A Szentlélek segítségül hívása

Erre egy énekkel lehet válaszolni

L: Hívjuk segítségül a Szentlelket a karibi keresztényekkel együtt, hogy gyújtsa lánggra szívünket, amikor az egyház egységéért imádkozunk.

Egyesítsd szolgálodat az egység kötelékével!
Jöjj, Szentlélek!

Taníts minket imádkozni!
Jöjj, Szentlélek!

Szabadíts meg minket a bűn rabságából!
Jöjj, Szentlélek!

Segítség gyengeségeinken!
Jöjj, Szentlélek!

Formáld újjá minket, hogy gyermekeid lehessünk!
Jöjj Szentlélek!

Dicsérő ének

A kiengesztelődés imádsága

L: Nem a rabszolgaság lelkét kaptuk, hogy újra féljünk. Kérjük Isten kegyelmét, bízva Isten jobbjának megmentő hatalmában!

Ekkor három ember jön előre a gyülekezetből, mindegyik egy-egy láncot hoz magával. Minden kérdés és válasz után az egyik láncot elengedik, hogy földre hulljon. A Kyriét énekszóval mondjuk.

L: Ments meg, Urunk, az olyan rendszerektől, amelyek aláássák az emberi méltóságot, és a rabszolgaság új formáit erőltetik ránk! *Kyrie eleison!*

Gy: Kyrie eleison!

L: Ments meg, Urunk, az olyan döntésektől, és cselekedetektől, amelyek szegénységgel, kirekesztéssel, hátrányos megkülönböztetéssel sújtják testvéreinket! *Kyrie eleison!*

Gy: Kyrie eleison!

L: Ments meg, Urunk, a félelemtől és a gyanakvás-tól, amely elválaszt minket egymástól, és határokat szab reménységünknek és a gyógyulásnak! *Kyrie eleison!*

Gy: Kyrie eleison!

L: Az Úr a mi erősségünk és megváltásunk. Isten, aki megszabadított minket, vezessen minket a szentség lakóhelyére!

Gy: Ámen.

Isten ígéjének olvasása

Szabadíts meg a hatalmaskodó emberektől,
hogy megtarthassam utasításaidat.

Ragyogó arccal nézz szolgádra,
és taníts engem rendelkezéseidre!

(Zsolt 119,134–135)

2Móz/Kiv 15, 1–21

L: Hallgassatok az Úr szavára és szabaddá lesztek!

Gy: Istennek legyen hála.

Zsolt 118,5-7.13–24 *(lehet énekelve is)*

O: Adjatok hálát az Úrnak, mert jó,

mert örökké tart szeretete!

Nyomorúságomban az Urat hívtam segítségül,

az Úr meghallgatott és tágas térre vitt engem.

Velem van az Úr, nem félek,

ember mit árthat nékem?

Velem van az Úr, segít engem,

és én megvetéssel nézek gyűlölőimre.

Durván eltaszítottak, hogy elessem,

de az Úr megsegített engem.

Erőm és énekem az Úr,

megszabadított engem.

Ujjongás és győzelem hangja

zeng az igazak sátraiban,

az Úr jobbjá hatalmasan munkálkodik.

Fölemelte jobbát az Úr,
az Úr jobbjá hatalmasan munkálkodik.
Nem halok meg, hanem élek,
és hirdetem az Úr tetteit.

Nyissátok ki előttem az igazság kapuit!
Bemegyek és hálát adok az Úrnak!

Ez az Úr kapuja,
igazak mehetnek be rajta

Hálát adok neked, hogy meghallgattál,
és megszabadítottál.

Az Úrtól lett ez,
csodálatos a mi szemünkben.

Ez az a nap, amelyet az Úr elrendelt,
vigadozzunk és örülünk ezen!

Róm 8,12–17

L: Hallgassatok az Úr szavára, és szabaddá lesztek!

Gy: Istennek legyen hála!

Egy ideillő Halleluját énekelünk az evangélium felolvasása előtt és után.

Mk 5,21–43

L: Hallgassatok az Úr szavára, és szabaddá lesztek!

Gy: Istennek legyen hála!

Igehirdetés

Ének

(The right hand of God – Isten jobbja)

Szöveg: Patrick Preseod

Dallam: Noel Dexter: Jamaica)

Apostoli hitvallás

Imádságok

L: Amikor hálát adunk a bűn rabságából való szabadulásunkért, az Úr elé hozzuk kéréseinket, kérve Őt, hogy törje össze a láncokat, amelyek rabságban tartanak, és láncok helyett a szeretet és közösség kötelékével kössön össze minket.

Minden közbenjáró imádságot más-más személy olvas. Amint befejezték, az olvasók megfogják egymás kezét, vagy kart karba öltének a gyülekezet tagjaival, így alkotva élő láncot.

O1: Kivonulás Istene, Te átvezetted népedet a Vörös-tengeren, és megszabadítottad őket. Légy velünk most, és szabadíts meg a rabszolgaság minden formájától, és mindentől, ami elhomályosítja az emberi méltóságot.

Gy: Kezed legyen rajtunk, Urunk, hogy élhessünk!

O2: Bőség Istene, Te minden szükségünket betöltöd jóságodból. Légy velünk most, segíts, hogy felülemelkedjünk önzésünkön, mohóságunkon, és adj bátorságot, hogy az igazságosság követői legyünk a világban.

Gy: Kezed legyen rajtunk, Urunk, hogy élhessünk!

O3: Szeretet Istene, Te képedre és hasonlatosságodra teremtettél, és megváltottál minket Krisztusban. Légy most velünk, tégy alkalmassá arra, hogy szeressük felebarátainkat, és örömmel fogadjuk az idegeneket.

Gy: Kezed legyen rajtunk, Urunk, hogy élhessünk!

O4: Békesség Istene, Te hűséges vagy velünk kötött szövetségedhez, még akkor is, ha mi eltávolodunk tőled, és Krisztusban megbékéltetted magad velünk. Légy most velünk, és adj nekünk új szívet, új

lelket, hogy elveszük az erőszakot, és helyette a Te békességed szolgálói legyünk.

Gy: Kezed legyen rajtunk, Urunk, hogy élhessünk.

O5: Dicsőség Istene, Te mindenható hatalmas Úr vagy, mégis úgy határoztál, hogy Jézusban, emberi családban lelsz otthonra, és a keresztség vize által gyermekeiddé fogadtál minket. Légy most velünk, és segíts, hogy hűségesek maradjunk családi elköteleződésünkhöz, és közösség iránti felelősségünkhöz, és erősítsük kötelékeinket testvéreinkkel Krisztusban.

Gy: Kezed legyen rajtunk, Urunk, hogy élhessünk!

O6: Istenünk, aki három személyben egy vagy, Krisztusban eggyé tettél minket magaddal és egymással. Légy most velünk, és a Szentlélek erejével és vigasztalásával szabadíts meg önzésünktől, gőgösségünktől és félelmeinktől, amelyek megakadályoznak bennünket, hogy az egyház teljes, látható egységére törekedjünk.

Gy: Kezed legyen rajtunk, Urunk, hogy élhessünk!

Az Úrtól tanult imádság, a Miatyánk

L: Fogjuk meg egymás kezét, hogy ne láncokkal, hanem Krisztus szívünkbe árasztott szeretetével legyünk összekötve, és imádkozzunk együtt az Atyához, ahogyan Jézus tanította nekünk.

Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy...

(Énekelhető is az imádság)

A Miatyánk után a gyülekezet, még mindig egymás kezét fogva, valamilyen ismert éneket énekeljen, amely az egységet ünnepli.

Az ének után köszöntsük egymást a béke jelével.

Elbocsátás

L: Miután Isten jobbjá megszabadított, és Krisztus testében egyesített, induljunk tovább a Szentlélek erejével!

Gy: Az Úr Lelke van rajtunk, mert felkent minket, hogy evangéliumot hirdessünk a szegényeknek, hogy szabadulást hirdessünk a foglyoknak, és a vakoknak szemük megnyílását, hogy szabadon bocsássuk a megkínzottakat, és hirdessük az Úr kedves esztendejét.

Ámen! Halleluja!

Ének

BIBLIAI GONDOLATOK ÉS IMÁDSÁGOK AZ IMAHÉT NAPJAIRA

1. nap: „Szeressétek hát a jövevényt, mert ti is jövevények voltatok Egyiptomban!”

3Móz/Lev 19,33–34: „Szeressétek a jövevényeket, mint magatokat...”

Zsolt 146: „Az Úr őrzi a jövevényeket...”

Zsid 13,1–3: „Mert ezáltal egyesek – tudtukon kívül – angyalokat vendégeltek meg.”

Mt 25,31–46: „... jövevény voltam, és befogadtatok...”

Miután Haiti az első független fekete köztársaság lett, a függetlenség után sok rabszolgasorsú embernek tudott segítséget nyújtani, amikor szabadságukat keresték. A közelmúltban súlyos gazdasági nehézségek érték a haitiakat, emiatt sokan otthonuk elhagyására kényszerültek. A jobb élet reményében veszélyes utazásokra vállalkoztak. Számos alkalommal kellett szembesülniük a vendégszeretet hiányával, és sok esetben jogi akadályokba is ütköztek. A Karibi Egyházak Konferenciája (The Caribbean Conference of Churches, CCC) részt vállalt ebben az érdekképviselésben. Felemelte szavát értük azokkal a nemzetekkel szemben, amelyek korlátozták vagy megfosztották polgári jogaiktól a haitiakat.

Magyarázat

Az Ótestamentum népe emlékezhetett arra, hogy milyen volt jövevénynek lenni Egyiptom földjén. Már a mózesi törvények útmutatásai is azon alapultak, hogy Isten népe szívesen fogadja be maga közé az idegent. A saját száműzetésükre való visszaemlékezés miatt elvárható volt, hogy az Ótestamentum népe empátiát és szolidaritást sürget a korabeli száműzöttek és idegenek iránt. Izraelhez hasonlóan a mi közös keresztény tapasztalatunk Isten megmentő tevékenységéről együtt jár az elidegenedésre és eltávolodásra – Istentől és az Ő országától – való emlékezéssel. Ennek a fajta keresztény emlékezésnek vannak etikai vonzatai. Isten ugyanis visszaállította emberi méltóságunkat Krisztusban, és az Ő országának polgáraivá tett minket, de nem azért, mert megérdemeltük, hanem mert ez az Ő szeretetének ajándéka. Arra hívtunk, hogy a szeretet által indítva és szabadon mi is hasonlóan tegyünk. A keresztény szeretet abban rejlik, hogy úgy szeressünk, mint az Atya tette, hogy elismerjük és tiszteletben tartjuk mások méltóságát. Ezáltal pedig segítsünk gyógyulást hozni az emberiség megtört családjának.

Imádság

Örök Istenünk, Te mindenek Ura vagy, nem csak egy kultúráé vagy országé. Arra hívsz minket, hogy szívesen fogadjuk be magunk közé az idegent.

Segíts nekünk a Szentlelkeddel, hogy testvérként élhessünk, és add, hogy a Te országod igazságában mindenkivel békében éljünk. Jézus nevében imádkozunk Hozzád ezért, örök Istenünk. Ámen.

2. nap: „Most már nem úgy, mint rabszolgát, hanem szeretett testvéredet...”

1Móz/Ter 1,26–28: „Megteremtette Isten az embert a maga képására.”

Zsolt 10,1–10: „Uram, miért állsz oly távol?”

Filem 1,16: „Most már nem úgy, mint rabszolgát, hanem rabszolgánál jóval többet:... szeretett testvéred.”

Lk 10,25–37: Az irgalmas szamaritánus

Az emberkereskedelem a modern rabszolgaság egy olyan formája, amelyben az áldozatokat szexmunkára, gyermekmunkára és szervkereskedésre kényszerítik. A kizsákmányolók ezen rendkívül nagy hasznot húznak. Ez egy globális, multi-millió dolláros iparág. Ugyanakkor ez egy egyre növekvő probléma is a Karib-térségben. Ezért a Karib-térség protestáns egyházai csatlakoztak a Világmissziós Tanácshoz, valamint a Karibi és Észak-Amerikai Misszió Tanácshoz, hogy keresztény közösségekben tanítsanak és véget vessenek az emberkereskedelemnek.

Magyarázat

Az első dolgok egyike, amit az Ó- és Újtestamentumból megtanulunk, az, hogy Isten a maga képmására teremtette az embert. Persze ezt a mély és felemelő igazságot gyakran elhomályosították vagy egyszerűen megtagadták a történelem során. Így például a Római Birodalomban nem ismerték el a rabszolgák emberi méltóságát. Az evangélium üzenete azonban teljesen különbözik ettől. Jézus megváltoztatta azt a társadalmi normát, amely lebecsülte és leértékelte a szamaritánusok emberi méltóságát. Úgy írja le ezt a szamaritánust, mint annak az embernek a „felebarátját”, akit megtámadtak a Jerikó felé vezető úton – egy, a törvény szerint szeretni való felebarátként. Pál, aki Krisztus által szerezte meg azt a bátorságot, hogy szeretett testvérként írja le Onészimoszt –, aki szökött rabszolga volt – ezzel megszegte a társadalmi normákat, és megerősítette Onészimosz emberi mivoltát.

A keresztény szeretetnek mindig bátor szeretetnek kell lennie, amely át meri lépni a határokat. Képes felismerni másokban azt a méltóságot, amely azonos a miénkkel. Szent Pál apostolhoz hasonlóan, a keresztényeknek is „elég bátraknak kell lenniük Krisztusban” ahhoz, hogy együttesen, egységesen felemeljék szavukat az emberkereskedelem áldozataiért, felebarátként és szeretett testvérként tekintve rájuk. Így lehetne és kellene közösen munkálkodni a modern rabszolgaság megszüntetéséért.

Imádság

Kegyelmes Istenünk, vezess minket közel azokhoz, akik az emberkereskedelem áldozataivá váltak. Mutasd meg nekik általunk is, hogy látod kínjukat, és hallod kiáltásukat. Hadd legyen a Te egyházad egységes, könyörületes és bátor abban, hogy azért a napért munkálkodjon, amikor senki sem lesz kiszákmányolás áldozata, amikor mindenki szabadon békés és méltóságteljes életet élhet. Ezért imádkozunk a Szentháromság Isten nevében, aki mindent megtehet, sokkal bőségesebben, mint amit mi tehetünk vagy elképzelhetünk. Ámen.

3. nap: „Tested a Szentlélek temploma.”

2Móz/Kiv 3,4–10: „Isten megszabadítja azokat, akik nyomorúságban vannak.”

Zsolt 24,1–6: „Uram, mi vagyunk az a nemzedék, akik hozzád folyamodunk.”

1Kor 6,9–20 „... dicsőítsétek tehát Istent testetekben.”

Mt 18,1–7: „Jaj a világnak a botránkozások miatt!”

A Karib-térségben számos keresztény egyház aggodalmát fejezi ki a pornográfia elterjedésével kapcsolatban, különösen azzal, ami az interneten terjed. A pornográfia súlyos következményekkel jár az emberi méltóságra nézve, főleg a gyerekekre

és a fiatalokra jelent veszélyt. A rabszolgasághoz hasonlóan a pornográfia is áruba bocsátja az embereket, függőséget okoz, és károsítja az egészséges, szerető emberi kapcsolatokat.

Magyarázat

Mózes második könyve, az Exodus (Kivonulás könyve) Isten gondviselését mutatja be a rabságban élő nép iránt. Isten az égő csipkebokornál kinyilatkoztatta akaratát Mózesnek, hogy megszabadítja népét. Isten meglátta nyomorúságukat, meghallotta segélykiáltásukat, és azután megszabadította őket. Isten mindig – ma is – hallja azoknak a kiáltását, akik a rabszolgaság miatt szenvednek, és ki akarja őket szabadítani. A szexualitás Isten ajándéka, amely az emberi kapcsolatok és az intimitás kifejezésére szolgál, a visszaélés ezzel az ajándékkal a pornográfia révén mindenkit, aki műveli és használja, rabigába hajt és leértékel. Isten nem tekint érzéketlenül nyomorúságukra, és a keresztényeket is hasonlóképpen arra szólítja fel, hogy ők se legyenek érzéketlenek.

Pál apostol azt írja, arra hívtunk, hogy testünkben dicsőséget adjunk Istennek. Ez azt jelenti, hogy életünk minden részét, kapcsolatainkat is beleértve, arra szánjuk, hogy Istennek kedves legyen. Ezért szükséges, hogy a keresztények közösen munkálkodjanak egy olyan társadalomért, amely megbecsüli az emberi méltóságot, nem állít akadályokat Isten gyermekei

elé, hanem lehetővé teszi számukra, hogy szabadságban éljenek. Ez ugyanis az Isten akarata.

Imádság

Istenünk! A Te mennyei kegyelmeddel gyógyíts meg minket testileg és lelkileg is. Adj nekünk tiszta szívet és világos elmét, hogy dicsőséget adhassunk szent nevednek. Add, hogy az egyházak elérjék azt a közös célt, hogy megszentelődjön a te néped Jézus Krisztus által, aki Veled, a Szentlélekkel egységben él és uralkodik örökkön örökké. Ámen.

4. nap: Remény és gyógyulás

Ézs/Iz 9,2–7a: „Uralma növekedésének és a békének nem lesz vége...”

Zsolt 34,1–14: „... törekedj békességre és kövesd azt!”

Jel 7,13–17: „... Isten letöröl szemükről minden könnyet.”

Jn 14,25–27: „Békességet hagyok nektek...”

A Karib-térségben az erőszak olyan probléma, amelyre válaszolniuk kell az egyházaknak. Riasztóan magas arányban történnek gyilkosságok, nagyrészt házastársi bántalmazásból, bandaháborúkból és a bűnözés egyéb formáiból eredően. Ugyanakkor szintén igen magas arányban fordul elő ebben a régióban az önkínzás és az öngyilkosság is.

Magyarázat

Az az ország, amelyet Isten megígért, az az ország, amelyet Jézus Krisztus hirdetett és szolgálatával nyilvánvalóvá tett, az igazságosság, a béke és az öröm országa. A Szentlélek ma is azért munkálkodik, hogy megvalósulhasson. Mit jelent ez az örömhír azok számára, akik az erőszak sötét csapdájába estek? A próféta látomásában azokon ragyogott a világosság, akik sűrű sötétségben éltek. De hogyan tudják elhozni a keresztények Jézus világosságát azoknak, akik bandaháborúk és családi erőszak közepette kénytelenek élni? Milyen reményt ajánlhatnak a keresztények? Az a szomorú valóság, hogy a keresztények közötti megosztottság ezt gátolja. Ugyanis éppen ez a megosztottság akadályozza, hogy a keresztények reményt adhassanak.

A béke és megbékélés keresése a különböző egyházak és felekezetek között azonban ennek éppen az ellenkezőjét mutatja. Amikor a keresztények egységre törekednek ebben a konfliktusokkal terhes világban, a megbékélés jelét mutatják a világnak. Azok a keresztények, akik elutasítják, hogy nyilvánvalóan kiváltságos helyzetbe kerüljenek, akik elutasítják mások és közösségeik megalázását, tanúságot tesznek Isten országának békéjéről, ahol a Bárány az élet vizének forrásához vezeti a szenteket. Ez az a béke, amelyre szüksége van a világnak, és amely gyógyulást és vigasztalást hoz azoknak, akik erőszaknak estek áldozatul.

Imádság

Istenünk, aki magad vagy a remény és a vigasztalás! Jézus feltámadásával legyőzted az erőszakot a kereszten. Népedként kérünk, lehessünk látható jelei annak, hogy az erőszak vereséget szenved ebben a világban. Most is ezt kérjük feltámadott Urunk nevében. Ámen.

5. nap: „Hallgasd, összetört népem kiáltása hangzik messze földről...”

5Móz/MTörv 1,19–35: „Istenetek, az Úr előttetek jár és gondotokat viseli.”

Zsolt 145,9–20: „Az Úr támogat minden elesettet.”

Jak 1,9–11: „A gazdag úgy fog elmúlni, mint a mező virága.”

Lk 18,35–43: „Jézus, Dávid fia, könyörülj rajtam!”

A Karib-térség gazdaságai hagyományosan az európai piac részére történő nyersanyagtermelésen alapulnak. Soha nem voltak önfenntartók. Mindig a nemzetközi piacról vettek fel kölcsönt a fejlesztésekre. Egy-egy ilyen kölcsön azzal jár, hogy költségcsökkentést írnak elő a közlekedésre, az oktatásra, az egészségügyre és egyéb közszolgáltatásokra. Nyilvánvalóan leginkább a szegények érzik ennek hatásait. A Karibi Egyházak Konferenciája kezdeményezést indított a régió jelenlegi adósság-

válságának megoldására, valamint a nemzetközi hálózatokon keresztül a szegények támogatására.

Magyarázat

Képzeljük el a tömeg zaját, amikor Jézus belépett Jerikóba. Megannyi kiabáló hang nyomta el a vak koldus sírását, aki rendkívül izgatott és nyugtalan volt. A zűrzavar ellenére Jézus mégis meghallotta a vak ember hangját, ahogyan Isten is mindig meghallja a szegények kiáltását, ahogyan az Ószövetségben is olvassuk. Az Úr, aki nem csak hallja, hanem felemeli az elesetteket, válaszol. A koldus élete ezzel teljesen megváltozott.

A keresztények megosztottsága részévé válhat a világ zűrzavarának és felfordulásának. Hasonlóan a Jerikón kívül hallható vitatkozó hangokhoz, az egyházak megosztottságának hangja is elnyomhatja a szegények kiáltását. Ha azonban egyesülünk, teljesebben leszünk Krisztus jelenlétévé a világon, jobban tudunk hallani, hallgatni és válaszolni. Ahelyett, hogy tovább fokoznánk a megkülönböztetést, képesek leszünk igazán hallgatni, és kiszűrni azokat a hangokat, amelyeket leginkább meg kell hallanunk.

Imádság

Szerető Istenünk! Te felemeled a szegényeket és az ínséget szenvedőket, és visszaadod emberi méltóságukat. Hallgasd meg mai világunk szegényeinek kiáltásait. Adj nekik új reménységet, és emeld fel őket, hogy néped újra eggyé lehessen. Jézus nevében kérünk. Ámen.

6. nap: A másik hasznára tekintsünk

Ézs/Iz 25,1–9: „... vigadjunk és örüljünk szabadításának.”

Zsolt 82: „Védelmetek a nincstelennek és az árvának a jogát...”

Fil 2,1–4: „... senki se a maga hasznát nézze, hanem mindenki a másokét is.”

Lk 12,13–21: „... őrizkedjete minden kapzsiságtól...”

A nemzetközi banki szabályozás megváltoztatása továbbra is kedvezőtlen hatással van a Karib-térség iparára és kereskedelmére. Ez számos család gazdasági túlélését is veszélyezteti. A külföldön dolgozó karibi állampolgárok számára egyre nehezebben megoldható, hogy pénzt tudjanak küldeni családjuknak. A Karib-térségben működő egyházak azért terjesztették el a hitelszövetkezeti moz-

galmat, hogy a szegények hozzáférjenek a forrásokhoz a gazdaság működése érdekében.

Magyarázat

A Szentírás következetesen arról tesz bizonyosságot, hogy Isten mindig a szegények oldalán áll. Isten jobbjá az erősekkel szemben az erőtlenekért áll ki. Jézus is állandóan óva intett a kapzsiság veszélyeitől. Keresztény közösségeinkbe is minden figyelmeztetés ellenére gyakran beférkőzik a kapzsiság bűne, megteremtve ezzel a versengés lehetőségét, egyik közösség verseng a másikkal. Emlékeznünk kell azonban arra, hogyha nem különböztetjük meg magunkat a világtól, hanem egyetértünk megosztó, versengő szellemével, akkor nem tudunk menedéket kínálni a rászorulóknak, akiknek pedig menedéket kellene nyújtanunk a viharban.

Isten szemében egyházaink és felekezeteink fokmérője nem az, hogy hány tagja vagy támogatója van egy-egy közösségnek. Isten szemében az az érték, ha nekünk, keresztényeknek számtalan testvérünk van szerte a világon, akik az észak-déli gazdasági megosztottság ellenére is egyek. A keresztényekben tudatosul ez az összetartozás, testvéri együttérzés, ezért képesek összefogni a mindenkit megillető gazdasági igazságosság elősegítése érdekében.

Imádság

Mindenható Istenünk! Te adj erőt és bátorságot egyházadnak, hogy folyamatosan hirdesse az igazságosságot és az irgalmasságot, még az igazságtalan uralom és elnyomás idején is.

Amikor Krisztusban való egységünket ünnepeljük, a te Szentlelked legyen velünk, hogy mások szükségleteire is figyelemmel legyünk. Ámen

7. nap: Építs családot otthon és az egyházban

2Móz/Kiv 2,1–10: Mózes születése

Zsolt 127: „Ha az Úr nem építi a házat, hiába fáradoznak az építők.”

Zsid 11,23–24: Mózeszt rejtegették a szülei, mert látták, hogy a gyermek szép volt.

Mt 2,13–15: József „... felkelt, vette a gyermeket és anyját még éjnek idején, és elment Egyiptomba.”

A Karib-térségben a családokat továbbra is hátrányosan érinti a rabszolgaság. Ezzel együtt olyan új tényezők is, mint a szülők migrációja, a pénzügyi problémák és a családon belüli erőszak. A valósággal szembenézve a karibi egyházak arra törekszenek, hogy mind a közel, mind a távol élő családokat támogassák.

Magyarázat

A családnak központi szerepe van a gyermekek védelmében és nevelésében. A Biblia Mózes és Jézus gyermekkoráról is beszámol, akik születésük pillanatától kezdve halálos veszélyben voltak – a felbőszült uralkodók gyilkos parancsai miatt. A Biblia bemutatja, hogy külső erők mennyire sebezhetővé tesznek egy gyermeket. Ezek a történetek azt is megmutatják, hogy mit lehet tenni a gyermekek védelme érdekében. Máté evangéliuma egy olyan család- és apamodellt mutat be, amely a súlyos veszély idején igazán engedelmeskedik az Úr parancsának. A Szentírás a jövő áldásának és reménységének tekint a gyermekeket. A 127. zsoltár azt mondja, hogy olyanok, „mint a hős kezében a nyilak”. Keresztényként arra kaptunk elhívást, hogy támogató családi kötelékben éljünk, az Úr erejére támaszkodva, erőteljes közösségek alakítására törekedjünk, ahol védik a gyermekeket, és ahol azok kibontakoztathatják tehetségüket.

Imádság

Kegyelmes Istenünk, te úgy küldted el Fiadat ebbe a világba, hogy egy átlagos családba szülessen, olyan őssökkel, akik között hithűek is és bűnösök is voltak. Kérjük áldásodat minden családra, háztar-

tásra, közösségre. Különösen könyörgünk a kereszténység családjának egységéért, hogy higgyen a világ. Jézus nevében kérünk. Ámen.

8. nap: „Összegyűjti a szétszórtakat... a föld négy széléről.”

Ézs/Iz 11,12–13: „Efraim nem irigykedik Júdára, és Júda sem lesz Efraim ellensége.”

Zsolt 106,1–14; 43–48: „gyűjts össze, hogy hálát adhassunk szent nevednek...”

Ef 2,13–19: „... lebontotta az elválasztó falat...”

Jn 17,1–12: „... én megdicsőíttetem őbennük.”

A karibi egyházak közösen munkálkodnak azért, hogy a Krisztus „testén” keletkezett sebek begyógyuljanak. Ezek a sebek még a gyarmatosítás hagyatékaiban ebben a régióban. A megbékélés nem csak bünbánatot, hanem jóvátételt és az emlékek gyógyulását is jelenti. Mint Izrael, az egyház a maga egységében arra hivatott, hogy mind jele, mind pedig tevékeny előmozdítója legyen a megbékélésnek.

Magyarázat

Az üdvtörténet bibliai elbeszélése során félreismerhetetlen motívum az Úr szilárd elhatározása, hogy egy olyan népet formáljon, amelyet a sajátjának ne-

vezhet. Az ilyen nép megformálása – szent szövetségben egyesülve Istennel – nélkülözhetetlen az Úr üdvtervéhez, Isten nevének megdicsőüléséhez és megszenteléséhez.

A próféták számos alkalommal emlékeztették Izrael népét az Istennel kötött szövetség követelményére, arra, hogy a különböző társadalmi csoportok közötti kapcsolatot az igazságosság, a könyörület, az irgalom és az együttérzés hassa át. Amikor Jézus arra készült, hogy a saját vérével pecsételje meg az új szövetséget, az Atyához intézett buzgó imádságában ezt mondta: „... *hogy mindnyájan egyek legyenek, ahogyan te, Atyám, énbennem, és én tebenned, hogy ők is bennünk legyenek, hogy elhiggye a világ, hogy te küldtél engem.*” Amikor a keresztények felfedezik egységüket Jézusban, részt vesznek Krisztus megdicsőülésében, ugyanazzal a dicsőséggel, amely az Atya jelenlétében az övé volt, mielőtt a világ létrejött. Így Isten szövetséges népének arra kell törekednie, hogy megbékélt közösséggé váljon – amely önmagában is hatásos jel minden földön élő népnek arra, hogyan kell békében és igazságosságban élni.

Imádság

Urunk, Istenünk! Alázatosan kérünk, hogy a te kegyelmed által az egyházak az egész világon békeséged eszközei legyenek. A Te gyógyító és szerető követeid és küldötteid egységben jelenjenek meg a megosztottságban élő népek között. Szenteltessék és dicsőíttessék meg a Te neved. Ámen.

Ökumenikus helyzet a Karib-térségben

A Karib-térség északon a Bahamáktól, délen a dél-amerikai szárazföldön Suriname-ig, Guyanáig és Francia Guyanáig, keleten Barbadostól a nyugati Belize-ig (Közép-Amerika) húzódik. A térség közös identitása a földrajzi helyzeten, valamint a gyarmatosítás közös történetén, a kizsákmányoláson, az idegen uralommal szembeni ellenálláson és a közös kulturális tudaton alapul.

Néhány egyház jelenléte a térségben – például a római katolikus egyházé vagy az anglikán egyházé – egybeesik a gyarmatosítás korai szakaszának kezdetével. Más egyházak később érkeztek, a 18., 19., és a korai 20. század missziós mozgalmaival. Utánuk pedig az evangélikál és pünkösdi mozgalmak terjedtek el a Karib-térségben. Következésképpen a térség több területén, több országában evangéliumi szövetségek és társaságok találhatóak.

A Karibi Egyházak Konferenciája (The Caribbean Conference of Churches - CCC) az 1960-as évek ökumenikus tevékenységéből, mint dinamikus előzményből nőtt ki, és a korai 1970-es években alakult meg hivatalosan, az akkori társadalmi-kulturális és politikai forrongás idején. A térségben ez a gyarmatosítás utáni közvetlen időszak volt, amelynek során sok ország nyerte el politikai függetlenségét. Ez volt az a korszak, amikor a térség

egésze az önmeghatározás, fejlődés és az önkifejezés új formáinak keresése útján járt. Erre a közös térségi öntudatra ébredésre számos egyház közös válasza az volt, hogy megalapítottak egy szervezetet, amelyet „A Karib-térség Fejlődéséért való Keresztény Akció”-nak neveztek el (CADEC). Ez a szervezet volt a Karibi Egyházak Konferenciájának előfutára, majd később annak két fő részlege közül az egyik. A másik részleg „Az Egyházak Megújulásának Szervezete”-ként vált ismertté (ARC).

A Karibi Egyházak Konferenciájának alakuló gyűlését 1973-ban hívták össze Kingstonban, Jamaicában. Alkotmányuk preambuluma így hangzik:

„Mi, a Karib-térség keresztényei, Krisztustól kapott közös hívásunk alapján szövetségre lépünk az egyházak térségi közösségében a teológiai gondolkodás, az inspiráció, a konzultáció, és a közös együttműködés érdekében, hogy legyőzzük azokat a kihívásokat, amelyeket a történelem, a nyelv, a kultúra, az osztályok és távolságok jelentenek. Ezért mélyen elköteleztünk vagyunk a béke előmozdítása és népeink átfogó fejlődése iránt, valamint igent mondunk a társadalmi igazságosságra és minden ember emberi méltóságára. Fogadjuk, hogy Krisztusban együtt megyünk tovább a közös úton, és megosztjuk tapasztalatainkat az Isten országának erősítéséért a világban.”

A Karibi Egyházak Konferenciájának 33 tagegyháza a népek és kultúrák sokszínűségét, változatosságát képviseli. Földrajzilag sok szigetet, valamint Dél- és Közép-Amerikában szárazföldi országokat foglal magában, ezek pedig nyelvileg négy fő csoporthoz tartoznak - holland, francia, angol és spanyol. Ide soroljuk a következő helyeket is: Cayenne (Francia Guyana), Kuba, Guadeloupe, Haiti, Martinique és Puerto Rico. A Karibi Egyházak Konferenciájához tartozó tagegyházaknak közös meggyőződése, hogy a hosszú gyarmatosítás örökségének megosztó hatása ellenére van egy autentikus, egyesítő karibi identitás, amelynek segítségével világossá, érthetővé kell tenni Isten akaratát a karibi emberek számára, és megtalálni válaszaikat.

A hat Regionális Ökumenikus Szervezet (REO) közül az egyik a Karibi Egyházak Konferenciája, amely történelmileg egyedülálló, mivel az első példa a világon, amelyben a Római Katolikus Egyház – formailag a püspökök konferenciája – alapító tagja volt ennek a Regionális Ökumenikus Szervezetnek. Az Antillák Püspöki Konferenciájának bevonását (AEC) a Karibi Egyházak Konferenciája alapító tagjaként példaként említik az előkészítő dokumentumban – „Lineamenta” – az Amerikai Római Katolikus Egyház szinódusa számára. „A lelki közösség útjai és területei” c. részben a dokumentum ezt mondja: A más felekezetekkel való párbeszéd

nagyobb lehetőségének példáját demonstrálja a karibi térség néhány püspökének munkája, akik hozzájárultak a térségben jelenlevő egyetlen ökumenikus szervezet megalapításához.”

(IV. rész, 42. cikkely)

Fennállásának 43 éve alatt a Karibi Egyházak Konferenciájának (CCC) tagegyházai sok közös kezdeményezéssel éltek a teológia, a keresztény oktatás, az integrált fejlesztés, az ifjúságot és a nőket illető kérdések, a családi élet, az emberi jogok, és a kommunikáció területén. A Karibi Egyházak Konferenciája jelentős eredményei között van a „Contact and Caribbeat” nevű televíziós csatorna, a „Caribbean Contact” (Karibi Kapcsolat) című havonkénti újság, és egy keresztény oktatási sorozat „Formálj engem egy néppé” címmel.

1983-ban újraszövegezték a Karibi Egyházak Konferenciájának küldetését, amely így szól: „Az ökumené és a társadalmi változás előmozdítása Jézus Krisztusnak engedelmeskedve és szolidaritásban a szegényekkel. A Konferencia azóta kialakította stratégiáját, és egy integrált program végrehajtásával számos társadalmi-gazdasági kérdésre, a Karib-térséget érintő számos társadalmi bajra reagált. A kérdések között említjük a helyi, szinte népbetegségnek számító szegénységet, a HIV/AIDS fertőzés magas előfordulását, a drogkereskedelmet és a drogfüggőséget, végül az otthonuktól való kénysze-

rű elszakadást, amikor embereknek különböző okok (természeti katasztrófák, erőszak, álláskeresés, illetve a jobb élet keresése) miatt el kell hagyniuk otthonukat.

A Karibi Egyházak Konferenciájának stratégiája a tagegyházak egymás iránti mélyebb elköteleződése és egymás kölcsönös kísérése, a képviselleteik, intézményeik, valamint a helyi gyülekezetek segítségével.

A fő program-kezdeményezések a következők:

- Elsőbbséget élvező területi célok (HIV/AIDS, drogok, erőszak, család, élelmezés, otthonuktól elszakított emberek)
- Fenntartható társadalmi-gazdasági fejlődés (a szegénység visszaszorítása, projektek kialakítása, felkészülés a katasztrófákra)
- Képviselet és kommunikáció (tudatosság, információ, párbeszéd, és tapasztalatcsere)
- Nemzetközi kapcsolatok (területi integráció, szolidaritási látogatások) és kulturális ügyek

Ezekkel az ügyekkel foglalkozva a Karibi Egyházak Konferenciája szorosan együtt munkálkodik a területen dolgozó főbb kormányközi szervezetekkel. A Karibi Közösség (CARICOM) az egyik ilyen fő szervezet. Az évek során a Karibi Egyházak Konferenciája (CCC), az ENSZ számos részlegével, európai és az észak-amerikai kormányokkal is együttműködött.

A fenti kezdeményezéseken túl a Karibi Egyházak Konferenciája megalapította az Egyházak Nemzeti Tanácsainak Regionális Fórumát, amely lehetőséget ad a szorosabb kapcsolatépítésre és egymás kölcsönös figyelemmel kísérésére a térség tanácsai számára. Ezzel elismerték a Nemzeti Tanácsok kritikai szerepét a térség jó néhány területén, pl. a Kubai, vagy Jamaicai Nemzeti Tanács esetében, amelyek több évtizeddel megelőzték a Karibi Egyházak Konferenciáját. A fórumot először 2001-ben hívták össze a következő címmel: „ÉnekeljeteK új éneket!” Ezután a fórum évenként ülésezett egészen 2008-ig. Mint számos más kezdeményezést, a Regionális Fórumot is vissza kellett fogni a szervezeteknek juttatott támogatások jelentős csökkenése miatt.

Az utóbbi időkben a Karibi Egyházak Konferenciájának Titkársága a tagegyházakkal való megbeszélések során nagyobb hangsúlyt helyez az ökumené teológiai alapjaira. Ez olyan törekvés, ami a *koinonia* alapvető ügyének erősítését szolgálja, amely a *diakonia* túlhangsúlyozása révén érezhetően elhomályosult. Ebből a szempontból olyan intézkedést hajtottak végre, hogy ne csak a „hit és egyházszervezeti” kérdések kerüljenek megvitatásra, de legyen helye a vendégszeretetnek is, ahol a különböző felekezetek tagjai, teológusok, lelkészek és mások, egymást megértő és építő légkörben találkozhatnak.

Ezeket a célokat szem előtt tartva 2014 decemberében átadták az Ökumenikus Találkozások és Párbeszéd Regionális Központját. A központot a Karibi Egyházak Konferenciája és a százéves „Our Lady in exile” nevű bencés monostor szerzetesei közösen hozták létre, népszerű néven Szent Benedek Hegye Trinidadban. (Mivel a monostor az idők folyamán lelkipásztori szolgálatot végzett a különféle vallásüldözést elszenvedő emberek körében, természetes választásnak tűnt egy ilyen kezdeményezés helyszínéként.)

A Karibi Egyházak Konferenciája az ökumené más megjelenési formáival is összekapcsolódott, pl. a tairizéi mozgalommal és a Globális Keresztény Fórum (GCF) karibi részével. Ez utóbbi fontos eszköze az evangelikál és pünkösdi keresztények elérésének és a velük való párbeszédnek. A Karibi Egyházak Konferenciája valójában összehívóként, közvetítőként működik a Globális Keresztény Fórum karibi részlege számára.

A Karibi Egyházak Konferenciáján kívül az ökumené más módon is intézményesült a Karib-térségben. Az egyik ilyen kiemelkedő megjelenési forma a Nyugat-Indiai Egyesült Teológiai Főiskola (UTC-WI), amely Jamaicában található. Mint intézmény, ez a főiskola a különböző protestáns felekezetek együttműködő vállalkozása. Érdekességként említjük, hogy a főiskola közvetlenül a Szent Mihály

Római Katolikus Teológiai Főiskola (korábbi szeminárium) mellett helyezkedik el. Mindkét intézmény előadói és hallgatói nagyon baráti, szívélyes és kölcsönösen építő kapcsolatban vannak egymással az intézmények sok éves fennállása óta.

Ha a szélesebb regionális szintet tekintjük, ott van a Teológiai Iskolák Karibi Szövetsége (CATS). Ez a szervezet együttműködően összefogja az angol nyelvterület két fő teológiai főiskoláját, a WCTWI-t és a Codrington Főiskolát (anglikán) Barbadoson és a két római katolikus főiskolát, a Vianney Szt. János és az Ugandai Mártírok főiskolát (Trinidad), valamint a Szent Mihály Főiskolát (Jamaica).

Ha protestáns ökumenikus teológiai főiskolákról beszélünk a spanyol nyelvű területen, akkor a Puerto Ricó-i Protestáns Szemináriumot és a Matanzasi Protestáns Teológiai Szemináriumot (Kuba) említhetjük. A különböző protestáns felekezetek együttműködésén alapul mindkét intézmény. Az utóbbit jelenleg dr. Carlos Emilio Ham, a Karibi Egyházak Konferenciájának korábbi elnöke, az Egyházak Világtanácsának (EVT) korábbi stábtagnya vezeti.

A Karib-térség ökumenikus helyzetét vizsgálva azonban nem lenne teljes a kép, ha nem jegyeznénk meg, hogy milyen hatalmas ajándékot adott a szélesebb ökumenikus mozgalomnak dr. Philip Alford Potter személyében, aki az Egyházak Világtanácsának (EVT) ünnepelt, harmadik főtitkára volt.

Dr. Potter – emléke legyen áldott – metodista lelkész volt, és a Dominikai Közösség (Kis-Antillák) szülötte. Az EVT (Egyházak Világtanácsa) főtitkári ideje alatt (1972–1984) Potter lelkész komolyan küzdött az erkölcstelen dél-afrikai szegregáció (faji elkülönítés) ellen. Szintén az ő hivatali idejére esik, hogy II. János Pál pápa az Egyházak Világtanácsának meghívására meglátogatta az EVT genfi központját (Svájc), amely történelmi tettnek számított. Ez a látogatás fontos mérföldkövet jelentett az ökumenikus kapcsolatokban a Vatikán és az Egyházak Világtanácsa között. Az EVT-nek a Karib-térségben jelenleg tizenhárom tagegyháza van, amelyek becslések szerint 1,4 millió keresztényt képviselnek. Dr. Potter lábnyomát követve más, az ökumené iránt elkötelezett karibiak is jelentősen hozzájárulnak a szélesebb körű ökumenikus munkához. Többek között Neville Callam lelkész Jamaicából, aki a Baptista Világszövetség (BVSZ) jelenlegi főtitkára, és sok éven át az EVT Hit- és Egyházszervezet Bizottságának is nagyra becsült tagja volt.

A KRISZTUSHÍVŐK EGYSÉGÉÉRT MEGTARTOTT IMAHETEK TÉMÁI 1968-2018

A tanulmányi anyagot 1968 óta készíti közösen az Egyházak Világtanácsa Hit és Egyházszervezet Bizottsága és a Keresztény Egységet Előmozdító Pápai Tanács.

- 1968** Dicsőségének magasztalása – Ef 1,14
- 1969** Szabadságra vagyunk elhíva – Gal 5,13
- 1970** Isten munkatársai vagyunk – 1Kor 3,9
- 1971** A Szentlélek közössége – 2Kor 13,13
- 1972** Új parancsolatot adok néktek – Jn 13,34
- 1973** Urunk, taníts minket imádkozni – Lk 11,1
- 1974** Minden nyelv vallja, hogy Jézus Krisztus Úr – Fil 2,1-13
- 1975** Isten szándéka: Krisztusban egybefoglal mindeneket – Ef 1,3-10
- 1976** Isten gyermekei legyünk, vagy az a hivatásunk, hogy legyünk, amik vagyunk – 1Jn 3,2
- 1977** A reménység nem csal meg többé – Róm 5,1-5
- 1978** Nem vagytok idegenek – Ef 2,13-22
- 1979** Szolgáljatok egymásnak Isten dicsőségére – 1Pt 4,7-11
- 1980** Jöjjön el a Te országod! – Mt 6,10
- 1981** Egy Lélek – sok ajándék – egy test – 1Kor 12,3-13
- 1982** Hogy megtalálják hajlékukat nálad, Urunk – Zsolt 84,5
- 1983** Jézus Krisztus a világ élete – 1Jn 1,1-4

- 1984** Az a hivatásunk: legyünk egyek Urunk keresztje által – 1Kor 2,2; Kol 1,20
- 1985** Halálból az életre Krisztussal – Ef 2,4-7
- 1986** Tanúim lesztek ApCsel 1,6-8
- 1987** Krisztusban egyek – új teremtés – 2Kor 6,17
- 1988** Isten szeretete elúzi a félelmet – 1Jn 4,18
- 1989** Közösséget építünk, egy test vagyunk a Krisztusban Róm 12, 5-6
- 1990** Hogy mindnyájan egyek legyenek... hogy elhiggye a világ – Jn 17,21
- 1991** Dicsérjétek az Urat minden nemzetek – Zsolt 117; Róm 15,5-13
- 1992** Menjetek el, veletek vagyok mindenkor – Mt 28,16-20
- 1993** A krisztusi egységért: teremjétek a Lélek gyümölcsét – Gal 5,22-23
- 1994** Isten népe feladata, hogy egy legyen szívében és gondolataiban – ApCsel 4,23-27
- 1995** Koinónia: közösség Istennel és egymással – Jn 15,1-17
- 1996** Íme, az ajtó előtt állok és zörgetek – Jel 3,14-22
- 1997** Krisztusért kérünk, béküljétek meg és engesztelődjétek ki Istennel – 2Kor 5,16-21
- 1998** Gyöngeségünkben is segítségül siet a Lélek – Róm 8,26
- 1999** Ő majd velük lakik, ők pedig népévé lesznek – Jel 21,3
- 2000** Áldott legyen az Isten, aki megáldott bennünket Krisztusban Ef 1,3
- 2001** Én vagyok az út, az igazság és az élet – Jn 14,6

- 2002** Nálad van az élet forrása – Zsolt 36,10
- 2003** Ez a kincsünk cserépedényben van – 2Kor 4,7
- 2004** Az én békességemet adom nektek – Jn 14,27
- 2005** Krisztus az egyház egyetlen fundamentuma – 1Kor 3,1-23
- 2006** Mert ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben: ott vagyok közöttük. – Mt 18,20
- 2007** „... a süketeket is hallóvá teszi, a némákat is beszélővé.” – Mk 7,37
- 2008** „... szüntelenül imádkozzatok!” – 1Thessz 5,17
- 2009** „... legyenek egygé kezdedben” – Ez 37,17
- 2010** „Ti vagytok erre a tanúk” – Lk 24,48
- 2011** „... kitartottak az apostolok tanításában.” – ApCsel 2,42
- 2012** „... mindnyájan el fogunk változni” – 1Kor 15,51
- 2013** „... mit kíván tőled az Úr!” – Mikeás 6,6-8
- 2014** Hát részekre szakítható-e Krisztus? 1Kor 1,1-17
- 2015** „Adj innom!” Jn 4,7
- 2016** „Arra hívtunk, hogy az Úr nagy tetteit hirdessük!” 1Pt 2,9
- 2017** Megbékélés – „Krisztus szeretete szorongat minket” (2Kor 5,14-20)
- 2018** „Jobbod, Uram, dicső az erőtől...” / „Uram, a jobbod kitűnik erejével...” (2Móz/Kiv 15,6)

NÉHÁNY JELENTŐS ADAT AZ IMAHETEK TÖRTÉNETÉBŐL

1740 körül Skóciában ismeretes egy olyan pünkösdi mozgalom, amely Észak-Amerikából indult, és célul tűzte ki az imádkozást minden egyházért, minden egyházzal együtt.

1820 James Haldane Stewart lelkész kiadja javaslatait „A keresztyének általános egysége és a Szentlélek kiáradása” címmel.

1846 Megalakul az Evangéliumi Aliánsz. Ötven felekezetből 921 résztvevő gyűlt össze Londonban. Bevezették a minden év első teljes hetében rendezendő imahetet a Krisztusban hívők egységéért.

1867 Az anglikán püspökök első Lambeth Konferenciáját tartják. A konferencia határozatainak bevezetőjében hangsúlyozzák az egységért való imádság fontosságát.

1886 Magyarországon először hirdetnek meg Imahetet. A Kálvin Téri Református Gyülekezet Baldácsi-termébe hívják a résztvevőket.

1894 XIII. Leó pápa szorgalmazza az „egységért imanyolcad” gyakorlását a pünkösdi ünnepkör keretében.

1908 Megtartják a Paul Wattson katolikus pap által kezdeményezett, egységért hirdetett imanyolcadot.

1926 A Hit és Egyházszervezet Mozgalom elindítja a „Javaslatok a keresztyén egységért folytatott imanyolcad megtartására” című felhívásának terjesztését.

1935 Paul Couturier francia abbé szót emel az egyetemes imahét, a Krisztus-hívők egységéért megtartása érdekében. A hívek Krisztus végakarata értelmében imádkozzanak együtt.

1958 A lyoni Unité Chrétienne központja és az Egyházak Világtanácsa Hit és Egyházszervezet Bizottsága együtt kezdi meg az imahét anyagának közös előkészítését.

1964 A II. Vatikáni Zsinat ökumenizmusról szóló dekrétuma hangsúlyozza, hogy az ökumenikus mozgalom lelke az imádság, és egyúttal szorgalmazza az imahét rendszeres megtartását.

1966 Az Egyházak Világtanácsa Hit és Egyházszervezet Bizottsága és a vatikáni Keresztény Egységek Előmozdító Pápai Tanács közösen kezdi meg az imahét szövegének előkészítését.

1968 A közösen készített imaheti anyag hivatalos használatbavételének első esztendeje.

1975 Az imaheti közös anyagot első ízben készíti egy helyi ökumenikus csoport Ausztráliában.

1995 II. János Pál pápa *Ut unum sint* kezdetű körlevelében állást foglal az ökumenizmus mellett, amelyet belső szükségszerűségnek és visszafordíthatatlan folyamatnak nevez.

1997 Grazban a II. Európai Ökumenikus Nagygyűlés helyesli és szorgalmazza az imahét rendszeres megtartását.

1998 Ötven éves az Egyházak Világtanácsa, ebből az alkalomból a zimbabwei Hararéban tartották a jubileumi világgyűlést. Februárban magyar állásfoglalás is született a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa ünnepi ülésén, amelyen a Katolikus Egyház képviselői megfigyelőként vettek részt. Közösen hívták fel a hazai egyházakat a krisztushívők egységének munkálására és a közös imahetek megtartására.

2004 Megegyezés született, hogy az imahét anyagát közösen publikálják, azonos formában adják ki az EVT és az Egység Tanács szervei. Az ökumenikus imahetek gyümölcsei és eredményei felfedezhetők az elmúlt évek nemzetközi és hazai egyházi életében egyaránt.

2008 *Az Imahét a Krisztus-hívők egységéért 100 éves évfordulójának megünneplése.* Elődjét – az Imanyolcadot az Egyház Egységéért – 1908-ban tartották meg először.

*Éltető
sodrásban..*

Házasság hete

2018. február 11-18.

„Éltető sodrásban”

Hazánkban tizenegyedik alkalommal kerül megrendezésre a házasság hete a magyarországi keresztény egyházak és civil szervezetek széles körű összefogásával. Az országos rendezvénysorozat célja, hogy ráirányítsa a figyelmet a házasság, a család értékeire, valamint központi szervezésű programokkal, illetve civil kezdeményezésű rendezvények katalizálásával elérhető közelségbe vigye a segítséget azok számára, akik házasságra készülnek, vagy akik már házasságban élnek, de problémákkal szembesülnek.

A már huszonegy országban jelen lévő házasság hete mozgalom magyarországi rendezvénysorozata **február 11-én** református istentisztelettel kezdődik a *Veszprémi Református Újtemplomban*, és **február 18-án** a *Budapest Belvárosi Nagyboldogasszony Főplébánia Templomban* záró misével fejeződik be. Hét közben pedig országszerte számtalan gyülekezeti és kulturális program várja az érdeklődőket.

**Szeretettel buzdítjuk a gyülekezeteket,
közösségeket, hogy szervezzenek maguk is
a házasságok létrejöttét, megtartását, ápolását
segítő alkalmakat, programokat!**

*(A beérkező eseményeket folyamatosan frissítjük a házasság
hete országos honlapján.)*

További részletek a www.hazassaghete.hu és a www.facebook.com/hazassaghete oldalakon.

A Házasság Hete Szervezőbizottsága

Hiszek egy...

*Hiszek egy Istenben, mindenható Atyában,
mennynek és földnek Teremtőjében.
És Jézus Krisztusban, az Ő egyszülött Fiában,
a mi Urunkban,
aki fogantatott Szentlélektől, született Szűz Máriától,
szenvedett Poncius Pilátus alatt; megfeszítették,
meghalt és eltemették.
Alászállt a poklokra, harmadnapon feltámadt
a halottak közül, fölment a mennybe,
ott ül a mindenható Atya Isten jobbján;
onnan jön el ítélni élőket és holtakat.
Hiszek Szentlélekben.
Hiszem az egyetemes/katolikus anyaszentegyházat,
a szentek közösségét, a bűnök bocsánatát,
a test feltámadását és az örök életet. Ámen.*

Mi Atyánk....

*Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy,
szenteltessék meg a Te neved,
jöjjön el a Te országod, legyen meg a Te akaratod,
amint a mennyben, úgy a földön is.
Mindennapi kenyerünket
add meg nekünk ma,
és bocsásd meg vétkeinket,
miképpen mi is megbocsátunk
az ellenünk vétkezőknek,
és ne vigy minket kísértésbe,
de szabadíts meg a gonosztól,
mert tied az ország, a hatalom és a dicsőség
mindörökké. Ámen*

